

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Repriviri.

II.

(*) Cea mai agitată cestiune, care a paralisat apröpe tôte alte cestiuni naționale în sinul partidului național, a fost în anul trecut așa numita „Crisă la Institutul tipografic”. Acea „crisă” a produs și cunoscutele descoperiri senzaționale din partea dlui Aurel Popovici.

Pentru noi nimic n'a fost surprindător.

Cine a cunoscut precum cunoșteam noi elementele eterogene aglomerate la 1892 în comitetul național, a putut fi pregătit la aceea, că mai curând s'au mai târziu are să urmeze o explozie în sinul aceluia comitet.

Numai de cuvântul de „pace” se abuză acuma, cum s'a abuzat și se abuză încă de cuvântul „solidaritate” între conducători, pe când ea n'a existat nici odată și nu există nici astăzi, ci a fost numai o spoială de dragul lunei, carea însă n'a impus nici amicilor, nici adversarilor, dar procesul pentru Memorand o a dat de gol.

Deja când Dr. Rațiu și soții lui întru „martiriu” erau în temniță, ei nu mai aveau aderenți la „Tribuna” carea se dicea, că este organul lor, și la „Institutul tipografic” carele de asemenea era proprietatea lor, ci poruncile veniau dela București unde se refugiasse Brote și-și instalase biroul comitetului național presidat de el.

Tot de acolo s'a pus la cale și „congresul naționalității” ca continuare a tacticei inaugurate de el, de ale cărei consecuențe însă el n'avea să sufere.

În fine se agrațiară cei închiși, veniră acasă, aici însă nu mai erau stăpâni pe situațiune nici pe proprietatea lor, ci în casa lor li se da să pricépă, că ei sunt superflui.

Casul este destul de cunoscut.

Cërta era la vedere pentru dreptul de proprietate al „Institutului tipografic” și al diarelor lui „Tribuna”

și „Föia Poporului”, în faptă însă cestiunea era de conducere.

Cine se conducă cauza națională? Rațiu și soții sei de aici, s'au Brote și prin el susțitorii lui din București?

Asta era cestiunea.

Deși nu ne privea dreptul de proprietate al „Institutului tipografic”, totuși pertractându-se cestiunea în publicitate, și fiind și noi de aceea părere, că cestiunea noastră nu este permis să se mai compromită și prin amestec din afară, — ca ömeni ai ordinei și ai disciplinei, fără care nici un organism nu pöte exista, am constatat și noi ceea ce credem că a fost părerea tuturor românilor serioși și nepeocupați, că dreptatea era pe partea d-lui Dr. Rațiu.

Astfel s'a și terminat procesul.

Dl Dr. Rațiu cu cei grupați în jurul lui au rămas stăpâni pe „Institutul tipografic”, ér Brote-Lucaciu și soții lor, cu întreg personalul vechiu al redacțiunei „Tribunei” au rămas pe jos și afară de Dr. Lucaciu, care s'a retras la Șişești, toți s'au dus la București.

Mare era conșternațiunea pentru părintele Lucaciu, și mai vörto tinerimea și preöțimea din părțile sölăgene, nu-și putea explica: cum se pöte ca Dr. Lucaciu de dragul lui Brote să părăsescă pe Dr. Rațiu, G. Pop și Iul. Coroian? Destăinuirile lui A. Popovici însă au deschis ochii multora, și de atunci Dr. Lucaciu, idolul tinerimei, încă a devenit numai un simplu muritor.

Dar lui de fel nu-i convenea situațiunea în care ajunsese, și din Șişești mereu arunca la trăsnete contra foștilor sei colegi Dr. Rațiu și Coroian și contra celor dela „Tribuna”, până când amicii lui au trebuit să intervină și să curme scandalul.

Un așa dis „juriu de onöre” a constatat, că s'au dat explicații satisfăcătoare și că vätămările personale s'au revocat.

S'a restabilit „pacea” în sinul conducătorilor partidului național” se bucina mai cu sémă în diarele din Ro-

mânia, și cauza e „salvată”, căci de aici încolo Dr. Lucaciu cu Dr. Rațiu vor merge mână'n mână. În fond însă „pacea” era éráși numai o alifie pentru ochii lunei, căci cei certați nici nu vorbise unul cu altul, și astăzi Dr. Lucaciu este cel mai înfocat întemeietor al „Tribunei Poporului”.

Când cu „crisa instit. tipografic”, atât aici, cât și în România se vorbea și se scria, că dl Brote ar fi numai instrumentul dlui Dumitru Sturdza, prim-ministrul României, carele ar fi luat angajamentul dela guvernul nostru, ca pe timpul serbărilor millenare să înblândescă pe românii de aici, și că cei dați afară dela „Tribuna” vor întemeia alt diar sub numele „Tribuna veche” în Brașov s'au în Arad.

Faima însă nu s'a adevărit cât timp a stat dl Sturdza la putere, — dar îndată după căderea lui a încetat și „Gazeta” din București unde se adăposteau cei goniți dela „Tribuna” și încă de atunci se vorbea, că în locul ei se va înființa un diar cuotidian în Ungaria, unde dl Sturdza éráși voeșce să agiteze „causa națională”, ca cu ajutoriul acestui mijloc probat deja, să pöta ajunge cu timpul éráși la putere în România.

Nu vrem să cercăm „nexul causal” între dl Sturdza și diariul nou, timpul și ținuta diarului va descoperi ce va fi adevăr, faptă este însă, că Mercuri în 25 Dscembre v. a apărut în Orăștie numărul de probă al unui nou diar cuotidian, carele se numeșce „Tribuna Poporului”, carele la 1 Ianuarie a și pornit și al cărui redactor responsabil este dl Ioan Russu-Șirianu, și în jurul cărui sunt grupați toți aceia pe carii dl Dr. Rațiu i-a dat afară dela „Tribuna”.

Despre programul noului diar vom vorbi în alt număr, de astădată amintim numai atât, că „Tribuna Poporului” se pare a se considera de continuarea „Tribunei” de nainte de „crisă” cu esențiala deosebire, dacă-și va ținé cuvântul, că va evita certele și „personalitățile”, dar pe dl Sturdza deja în numărul de probă îl presentă în

relief, ca pe un mare diplomat, care călătoreșce în Occident ca să pună la cale Orientul.

Faptele constată deci, că deși dl Dr. Rațiu și soții sei au éșit învingători din „crisă”, n'au rămas stăpâni pe situațiune, „pacea” și „solidaritatea” în sinul „conducătorilor” tot nu s'a restabilit, autoritatea și prestigiul tuturor s'a nimicit, ér fără de acestea nu se pöte conduce un partid.

Alegerile dietale, care ne surprinsă cu finea anului cșpirat, ne dederă nouă dovești, că nu mai există nime și nimic, care se pöta impune. Inșeși organele de publicitate ale partidului național s'au certat cu înverșunare asupra măsurilor ce ar fi fost să se iee pentru „salvarea” drapelului, ér poporul a făcut cum li-a plăcut celor dela putere.

Sic non itur ad astra!

Revista externă.

Evenimentul cel mai important este primirea grandioasă, care s'a făcut ministrului nostru de externe, contelui Goluchowsky, la curtea din Berlin, din incidentul decorării lui cu ordul vulturul negru.

Serbătoréșca predare a acestui ordin, persönele însemnate, cari au încongiurat pe împératul Germaniei la această ceremonie, distincțiunea cu care a fost serbătorit în Berlin ministrul nostru de externe, tôte aceste dau vișitei dela Berlin o deosebită importanță politică.

Intimitatea cea mare a Germaniei către monarhia noastră, intimitate manifestată și din acest incident, nu a rămas neobservată în Rusia, care și ea demonstrativ simpatisează cu Franția. Dar nici în Germania nu a rămas fără echou această intimitate. Și tocmai organul puternicului fost cancelar Bismarck ridică glasul contra serbătoririi ministrului auströ-ungar, și acesta cu considerare la Rusia, pe care organul lui Bismarck nu ar voi să o vadă de-

FOIȚA.

Diarul unui copil drăcos.

Tradusă de Giulio.

(Urmare din Nrul 143—1896).

„E numai mișelul de băiat! Iorji, ești afară! De ce făcuși asta, măi blăstematule? Sunt förte supérat pe tine. Plécă'n odaia ta și așteptă pân-ce voi avé vreme de a mă ocupa cu tine. Am să te pedepsesc aspru. Las, las, frate Prim, tot e mai bine să fi betöcorit de un băiat réu, decât se suferi de idrofobie, ce ăci? Șești ocupă loc! Da-ți-vé jos de pe scaun fetelor! Nevastă, umple altă cescă pentru öșpele nostru!”

Dar bătrênul de bărbat era turbat ca un vezure, își luă pălăria și se duse. Ei ăiceau, că tata n'a putut încheia tégul din cauza mea; — totdeuna sunt eu cel vinovat.

Ce să mai știu începe, fiind un băiat așa de réu?

Am primit bătai grozave. Astă-sără mă simt de tot opărit, scumpul meu diar. Toți sunt contra mea sërman ștregar, dacă fac numai cât negru sub unghie. Va crede

lumea, că sunt un vampir. Mi-ar plăcé să se care toți, afară de Susana și Betty. Betty e bună. Ea'mi aduce doftoria mami contra durerii de cap, glicerina Susanei și încă câte alifii de ale ei precum și o cescă de înghețată. Dacă se va întâmplă să m'nsor vreodată, numai pe Betty o voi lua. Dacă va rupe relațiunile cu ciofingarul de roșcovan, cu negustorul de lapte pesteit la față, pe care ar voi să-l ia de bărbat și să deschidă o lăptărie, numai decât aș lua o de scție, când o'i fi mare. O fată care te ajută'n bine și'n réu, este o fată pe séma mea.

* * *

Imi pare, că tata s'a căit de bătăile ce mi le-a dat, fiindcă eri s'era m'am luat cu el în reduta orașului, ca să asist la producțiunile lui Hermann. El este un scamator, — un om care face cele mai miraculoșe vrăjitorii, ca și cum el ar fi tãtorul dracilor. Nu se pöte vedea cum le face. Eu am fost grozav de atent, dar nu l'am putut prinde cu ocaua. Mi-ar plăcé să știu cum le face. Cred c'aș pöte face câteva din aceste scamatorii Când oi fi mare, mă fac și eu unu, vréu să ăic, un scamator; — câteva ăeu, că sunt uşöre. Voi cerca acea cu önele și batista, și înghiaștitul unei săbii și acea cu împrumutatul unui orologiu dela o damă și încă alte câteva

Fetele se vor mira, vädënd că micul lor frate încă le scie. Eu mă voi exercia în secret în alte scamatorii și după aceea voi arangia o masă în salon și voi vinde suro-riilor mele și curtesanilor lor bilete și le voi arêta cum se face. Mă bucur la idea de a mă face scamator. Cred că acest lucru îmi va face plăcere.

7. Micul scamator.

Așa un spectacol de mult n'a mai fost în casa noastră ca și în zilele trecute. Pöte că mai curând m'aș pöte face un călăreț de circ, dar' încercarea în magie nu 'mi-a succés de loc. Am suferit naufragiu. Nu-i tocmai așa ușor, după-cum îmi închipuisem. Se pare a fi de tot simplu, vädënd cum face el, dar' încercând singur, îți perđi ilusiile. Eu speram, că în urma celor vädute în s'era când am fost cu papa la Hermann, voi pöte da și eu o reprezentație. Lotti Herbst și alte două fete erau la surorile mele în vizită. Eu mă dusei în cămară și îmi pescui o duzină de öue. Cu Lotti Herbst mai venise încă un bărbat tiner, un adevărat gigerl din New-York. Öuele le aveam deja, dar' avënd lipsă și de o pălărie ca și a lui Hermann, luai pălăria de pe cuierul din tindă — era o pălărie scilpicioasă de păslă după cea mai nouă modă. Eu sparse i öuele în pălărie și îmi aședai

sculele mele pe o mășciöră dintr'o odaie laterală, așa ca se pot face pe scamatorul și după aceea începui a striga: „Postiți numai înainte domnilor și dömnelor! Aici se pöte vedé renumitul scamator și prestidigitator Hermann! Intrarea numai 26 centime!”

Ei riseră cu toții și intrară. Tinerul gigerl îmi dădu 25 centime pentru toți. Eu prinsei pălăria și o scuturai ăicënd: „Domnilor și dömnelor, acestea's öuele vrăjitel!”

Ei se uitără în pălărie și vädură öuele tescuite. Ștregarul nu scia, că era pălăria lui și surorile încă nu se gândiau la început și așa riseră cu toții.

„Vé rog numai să priviți cu atenție!”

„Da”, ăiseră cu toții.

„S'acum ér sunt întregi — hocus pocus!”

ăisei eu și le clătii chiar așa cum făcuse scamatorul, dar' öuele dracului nu vöră să se închege. În fine trebui să o las baltă. Gigerlul ridea de sta să se încece, dar' când îi spusei, cât sunt de îngrijat, că i-am mănjit pălăria, și acuma nu va mai avé cu ce merge acasă, deveni grozav de iute förte serios; fața lui era pöte cât trei urme de lungă și se uita la mine, ca-și-cum ar fi voit se mă înghiaș. (Va urma.)

părtată de Germania și așa dîcînd aruncată în brațele republicii franceze.

Numirea ministrului rus de externe, care a făcut așa surprindere în cercurile politice, a adus cu sine o schimbare radicală în personalul ministrilor rezidenți, deocamdată se vor face schimbări în ce privește miniștrii rezidenți în Paris și în Constantinopole.

Schimbarea ministrului din Constantinopole e pusă în legătură cu direcția cea nouă a politicii rusești în peninsula balcanică.

Tote semnele arată o nouă acțiune a Rusiei în orient. Incurcăturile finanțare ale Rusiei, revoluțiunile interne, cari nu pot fi delăturate, ținuta Angliei în cestiunea armenilor resculți, toate aceste indică o nouă acțiune din partea Rusiei.

* * *

Frecările religioase din imperiul turcesc au luat o direcțiune, care documentează neputința guvernului turcesc de a executa reformele sănătoase, la cari s'a fost angajat.

Cestiunea cu metropolitul român s'a deslegat în sensul dorințelor grecilor, tot asemenea și afacerea cu metropolitul sârb. Dominațiunea grecilor în cestiuni bisericești, și acum a arătat slăbiciunea guvernului turcesc, și diplomația guvernului din București nu a putut străbate cu legitimele dorințe ce s'au legat de crearea unei metropolii române pe sîma românilor macedoneni.

* *

Parlamentul din Austria lucră cu mare iuțelă spre a se apropia de soluțarea, care e pusă în perspectivă.

Elementul german și cel slav și de și are câte o ciocnire în parlamentul din Viena, când în afacerea unui institut de creștere, când în cestiunea unui tribunal, unde nu se respectă limba populațiunii. Din ciocnirile aceste învingători es când unii, când alții, după cum e majoritatea membrilor prezenți ai parlamentului.

Stările bolnăvicioase dela noi s'au transpus și în Austria, cestiunea limbii atât în școlă, cât și în justiție și în administrațiune este la ordinea zilei și în cealaltă jumătate a monarhiei. Dreptatea cu greu învinge și cine luptă pentru limbă, luptă pentru existența sa.

În partea vestică a Africeii pe rîul Niger o expedițiune engleză a fost nimicită de semințiile sîlbaticie indigene. Guvernul Angliei face acumă pregătiri pentru o expedițiune mai mare spre a supune pre acele seminții subjugate.

Deodată cu această scire ne vine alta tocmai din partea opusă a continentului întunecat. Acuma în partea ostică a Africeii, în Eritrea cea plină de catastrofe pentru italieni, ne vine scirea, că mai multe oștiri din imperiul sudanic al lui Mahdi au recucerit orașul Kassala, au tăiat linia de comunicațiune și înainteză spre țermurii mării.

Vestea această e dovadă, că în Sudan e puternică încă dominațiunea arabică, și expedițiunea dongolică pe Nil în sus înainteză foarte încet.

Din parlamentul magiar.

Ședința dela 13 Ianuarie n. 1897.

Și această ședință a decurs destul de liniștit și era p'aci să se termine desbaterea asupra bugetului, dacă nu se ridica să vorbească poporalul Dr. Maior Ferencz, care a scos guvernul din frica unei liniști de mörte la desbaterea bugetului din partea opozițiunii. Pasivitatea celor două partide opoziționale, alianța dubie a Kossuthiștilor și indiferența partidului poporal față de buget, nu-i convine de loc guvernului, căci atunci n'ar auzi deloc vorbiri opoziționale, ei numai elogiul din partea liberalilor prin ceea-ce s'ar fi făcut numai ridicul.

Cel mai marcat orator al ședinței de ați a fost Dr. Maior Ferencz, care într-o vorbire de peste o oră a arătat la multe

rele la care a ajuns țera în urma politicii liberale dela 1867 încôce.

Mai întîeu de tôte respinge acusa, că catolicismul ar fi pepineria socialismului. Pepineria socialismului este miseria morală și materială la care ajunge o țără în urma unei guvernări rele. Catolicismul n'are nici o legătură cu acel socialism, care distruge, ci numai cu acela, care adună pe cei asupriți pentru de a'i mîngăia și ajutama. Dar' nu tocmai în țerile reformate și guvernate reu înfloresce mai tare socialismul, precum în Germania și altele?

Vorbînd despre alegeri dîce, că acele așa cum s'au pus la cale din partea guvernului, au demoralizat poporul cu totul și astfel i-au zdruncinat tot respectul față de constituțiune și față de legi.

În colori mai nefavorabile presintă stările economice. În special acasă guvernul, că n'a apărut destul de eficace piațele Austriei pentru produsele magiare, cu tôte că s'au făcut concesiuni foarte mari, ci le-a lăsat pradă produselor din România, Rusia și Sîrbia. Agricultura a fost neglăsă de tot și a fost favorisată numai bursa și fabriole, adică capitalismul prin ceea-ce s'au sporit emigrările în massă a poporului adus la sapă de lemn și s'a născut socialismul agrar. Tot așa sunt de rele și legile privitoare la muncitori și la servitori. Apoi băncile s'au sporit, interesele sunt aceleași, dar venitele debitorilor s'au împușinat, așa, că încurcînd pămîntul va ajunge pe mîna acelor. Pentru împedecarea emigrărilor e de lipsă revisiunea legii despre colonizări. Dările încă sunt neproporționate față cu venitele contribuenților. Ministrul de finanțe a declarat, că darea pămîntului nu se pôte reduce, dar pentru ce, n'a răspuns; deci răspunde el, că aceea se pôte reduce prin urcarea dării asupra capitalismului prea protejat. Privitoriu la legile politice bisericești dîce, că de acelea poporul n'a avut trebuință, ci de o administrație bună. Primesce bugetul pentru desbatere specială, dar el și partidul seu nu l vor vota.

Ministrul Wlassics ia în apărare procedura guvernului la alegeri, și acasă pe partidul poporal cu agitație (o voce: dar jendarmii?)

Major respinge acusa guvernului și dîce, că partidul seu numai s'a apărut, dar și aci numai cu cuvîntul până când guvernul prin partidul seu a atacat cu tôte mijlocele.

Werner Gyula se laudă cu majoritatea liberalilor dela alegeri și atacă partidul național dîcînd, că acesta a decădut din cauze interne (o voce: busunare) și externe. Primesce bugetul.

Contele Benyowsky Sándor dîce, că trei nori negrii se ivesc pe orizontul țării: urcarea cuotei, speșele cu armata și deficitul. Agricultura a decădut atât de mult, încât clasa de mijloc e aproape de marginea pieririi. Cestiune națională nu există, căci după cum dîce nobilul conte, naționalitățile nu protesteză în contra învățerei limbii magiare, ci numai în contra administrațiunei celei rele. Dacă sunt destui bani pentru urcarea cuotei pe sîma austriacilor, atunci se avem și pentru ajutorarea sorții materiale misere a preoților și învățătorilor valachi. (Mulțămim. *Timeo Danaos et dona ferentes*. Red.)

Nu primesce bugetul, ci se alătură la proiectul de rezoluțiune prezentat de Kossuth.

După pauză Sima Ferencz înainteză o interpelațiune în cauza deținerii în locuința altuia în timp de noapte a preotului gr-ort. Pandovics și a presidentului scaunului școlar Burján Lajos prin comitele suprem Vadnay din cott. Csongrád pe cari i-au excoardat momentan cu jendarmii sub pretext că vor se facă examinare la fondul școlar, apoi ședința s'a încheiat.

Din România.

Cu ocazia felicitărilor de anul nou aduse M. Sale Regelui de către metropolitul primat, consiliul de miniștrii, președinții corpurilor legiuitoare, și președintele curții de casație, M. S a răspuns:

„Adănc mișcat de cuvîntările așa de bine simțite, vî mulțămesc din suflet pentru urările călduroase ce Ne aduceți în numele țerei. În anul care s'a închis multe fapte însemnate s'au petrecut; însă am întîlnit și numărăse greutăți, cari au putut fi învinse

numai prin unire și cu sprijinul înțelept al bărbatilor cari au închinat viața lor Patriei.

„1896 va rămîne dar' neuitat în anele noastre politice. Plin de încredere privesc în anul care începe, și sunt convins că ori-cînd voi avî trebuință de fruntașii țerii, ei toți vor încunjuira cu credință Tronul și vor lupta, ca un singur om, pentru siguranța și întărirea statului Român. Cu vie bucurie am primit astăzi binecuvîntările preaiubitului nostru metropolit Iosif și am întălit rugăciunile noastre către Dumnezeu ca El să îndeplinească tôte dorințele ce hrănesc nefecet în inima Mea pentru scumpul Mău popor și să-i dăruască ani mulți și fericiți, ce vî urez și din partea Reginei și a Familiei Mele din adîncul sufletului Meu“.

*

Din incidentul Anului nou „Monitorul Oficial“ a publicat următorul înalt ordin de și al M. Sale regelui:

Ostași,

Sunt treizeci de ani de când cu dragoste și fără regret lucrez la înălțarea și propășirea scumpei mele armate. Cu mîndrie o spun că munca Mea a fost spornică: prin vitejia și statornicia vîstră ați întemeiat neamul patriei, ați reînviat timpurile glorioase redestepînd în voi vechile virtuți războinice, și în anul care s'a închis v'ati atras prin bărbăteșca vîstră înfățișare înalta Mea aprobare.

Vî mulțămesc! Și cu inima vîoasă urez și de astădată, tuturor, un an bun și fericit.

Dat în București, la 1 Ianuarie 1897.

Carol.

*

Cetim în „Epoca“ din București următoarele sciri triste privitoare la românii transilvăneni așezați în Dobrogea:

După încorporarea Dobrogei, Ioan C. Brătianu și mai ales Mihail Kogălniceanu, au fost preocupați de ideea ca să populeze cât mai curînd cu clemente române această provincie, în scopul de a o ridica economic.

Astfel guvernul liberal din 1878 a înlesnit românii transilvăneni, mai ales celor din împrejurimile Brașovului și a Sibiiului să se stabilească în Dobrogea, dîndu-le pămînturi în loturi mici. Astfel în timp de vîro patru ani, până la 1882, s'au stabilit în această provincie aproape 30,000 suflete.

Socotela lui Mihail Kogălniceanu era bine făcută, căci în curînd Dobrogea a luat un avînt frumos, atît sub raportul cultural, cât și sub cel economic. Românii transilvăneni au întemeiat comune noue și frumoșe și au isbutit să cucerească o oră-care supremație intelectuală și materială asupra autohtonilor tătari, turci, bulgari, greci și lipoveni.

În căpîna au numai au dat o întindere așa de mare comerțului de oi, încât ați oile din Dobrogea sunt căutate în Constantinopol și în Egipt și preferite celor din Bulgaria și Caucașia; őr lăna dobrogeană se bucură de o excelentă reputație în Englitera.

În ce privește situația lor politică, li-s'au dat aceleași drepturi cu ale autohtonilor, tot cu intenția de a înlesni procesul de romanisare deservită a Dobrogei. Și de aceste drepturi s'au bucurat până mai acum câteva zile cu tôte șicanele administrației.

Acum însă dintr'odată administrația locală, cu învoirea tacită a guvernului presidat de un transilvănean de origine, de dl Aurelian, le-a răpit tôte drepturile, isbindu-i crud și în averea lor.

În adevîr, Chintescu a dat ordin ca toți românii transilvăneni înscriși în listele electorale să fie privați de drepturile lor. Și drept consecință a acestui ordin, aproape 30.000 români transilvăneni, stabiliți de 15—20 ani în Dobrogea, au fost sterși din listele electorale.

Apoi prefectul a chemat pe toți subprefecții la Constanța și le-a ordonat să închidă tôte prăvăliile și cărcimele ținute de românii transilvăneni și să trateze pe acestia drept vagabunși și străini.

Astfel au fost închise preste 1000 de prăvălii și cărcime.

În fața acestor măsuri dnii Octavian Șeitanu, Al. Nistor, Luca Oancea, R. Lupea și Gh. Sassu au convocat un congres al coloniștilor români transilvăneni la Medgidia.

Congresul s'a întrunit Dumineca trecută, 29 Decembre luînd parte la el 150 de delegați ai comunelor române, întemeiate de românii transilvăneni.

După lungi desbateri, congresul a trimis câte un protest telegrafic în contra administrației către M. Sa Regele și către președintele consiliului de miniștrii, dl P. S. Aurelian.

Noutăți.

Botezul Domnului în Sibiu. În ziua botezului a sîvîrit sfînta liturgie și sîntirea apei în biserica din Sibiu-cetate parochul ordinar al Sibiiului, asistat de protopresbiterul Nicolae Cristea și diaconul Ioan Popovici. Cîntările le-a executat cu mîiestră precisiune și mișcătoare evlavie corul seminarial sub conducerea profesorului Georgiu Dima. Irmosul sîrbătoririi l-a cîntat corul mixt al „Reuniunii de cîntări“ din loc.

În biserica din Sibiu Suburbii Iosefin a servit capelanul ces. și reg. preotul Ioan Broju, asistat de preoții Petru Simtion și Gavriil Hango. După sînta liturgie a eșit întreg publicul în procesiune la rîulețul din strada Schewis, unde la răspîntia drumurilor în mijlocul unui cerc de brați era așezată masa pentru sîntirea apei, încunjurată de numeroși oficeri și de întregă miliția ortodoxă dela garnisóna din Sibiu, împreună cu musica regimentului 31.

În decursul ceremonialului bisericesc a dat o jumătate batalion de soldați pedestrii 3 salve, după care musica întonă imnul dinastiei. Terminată sîntirea apei, părințele I. Broju a stropit cu apă întregă miliția, între sunetele tropariului „În Iordan botezându-Te Tu Domne“, cîntat în mod evlavios și triumfal de capela militară, carea la sfîrșit s'a postat în fruntea ostașilor români, conducîndu-i cu melodii române în casarma centrală.

* *

† **Dr. Gregoriu Silași** profesor de universitate în pensiune a decedat Marți în Năsăud. Dr. Silași a fost un bărbat de o înaltă erudiție. Din a. 1872 până la a. 1884 a ocupat catedra pentru limba și literatura română la universitatea din Cluș. În a. 1884 s'a retras în pensiune petrecînd cîțiva ani în Cluș. Mai tîrziu s'a mutat la Năsăud, unde a rămas până în sfîrșit. Dr. Gr. Silași a fost membru fondator al „Asociațiunii transilvane“. Pentru înalta sa erudiție și naționalismul seu înfocat era mult iubit de elevii săi români; nu prea bine vădit era între magiari tocmai din pricina acestor calități ale sale. În mai multe rînduri a fost huiduit de studenții magiari și împedat în cursul prelegerilor sale. În sfîrșit s'a desgustat și a făcut loc faimosului Molodován Gergely.

* *

Învitări. „Reuniunile femeilor române de ambele confesiuni, din Făgăraș și jur“, invită la Petrecerea de dans, care va avî loc Duminecă, în 24 Ianuarie 1897 st. n. în sala hotelului „Lauritsch“. Începutul la 8 ore sîra. Pentru reuniuni: Zinca Roman, președintă; Maria Dan, președintă. Pretul de intrare: 1 fl. de persoană, și 2 fl. 50 cr. de familie de peste doi membri. Biletele de intrare se pot cîpeta sîra la cassă începînd dela 6 ore. Venitul curat este destinat în favorul reuniunilor. În pauză se va juca „Călușul și Bătuta“.

*

— **Învitate la Concertul** ce se va arangia de diletanții români din Romos Duminecă, în 12 Ianuarie st. v. 1897 în sala școlii române din Romos. Prețul intrării: de persoană 30 cr. Începutul la 7 ore sîra. Venitul curat este destinat în folosul școlii rom. gr-or. din loc. După concert urmîză joc. Oferte maritimose se primesc cu mulțumită și se vor quita pe cale diaristică.

Programul concertului:

1. Cuvînt ocașional.
2. „Sunt vîntor“, cor bărbătesc de **
3. „Răsai lună“, cor mixt de Gavriil Musicescu.
4. „Nevasta care iubește“, cor mixt de Gavriil Musicescu.
5. „Pe pămîntul Tureului“, poesie de G. Coșbuc, declamată de Sabin Safta.
6. „Taci bărbate“, cor mixt cu soli de I. Vidu.
7. „Stăncuța“, cor mixt de Gavriil Musicescu.

8. „Brâul popii”, cor mixt de Gavril Musicescu. În pauză se vor juca căluserul și bătuta de tinerii din Romos.

— Reuniunea femeilor române din Brașov invită la: Petrecerea cu dans, ce se va ține cu scop filantropic, Sâmbătă, în 11/23 Ianuarie 1897, în sala Redoutei orașenești. Inceputul la 8 ore seara. Biletele: de persoană à fl. 1.50, de familie à fl. 3.— (3 persoane); un loc pe balcon fl. 2.— se pot procura la domni: N. I. Ciureu, librar, Frații Șimay, M. & L. László și seara la casă.

Șahul Persiei în Europa. *Muzaffer-Eddin*, șahul Persiei, după scriile ce sosesc din Odessa, la primăveră va veni în Europa. Prima vizită va face o țară la Petropole, spre care scop țarul va pune o naie separată la dispoziția înaltului său oșpe, cu care acesta va călători până la Odessa, ér de acolo până la Petropole cu tren separat.

Faptă frumoasă. Excelența Sa episcopul gr.-cat. Mihail Pavel a adăus săptămânile trecute la fundațiunea Paveliană, menită pentru scopurile culturale ale diecesei gr. cat. de Oradea-mare, suma de o sută de mii (100,000) floreni. Fundațiunea numită în urma acestui adăus se urcă la suma de 700,000 fl. Unde este fericirea, ca și arhierii nostri să poată face astfel de fundațiuni? Unde este la noi donațiunea bogată, carea să facă posibil un fapt generos ca acesta?

Douăzeci de ani în haine bărbătesci. Țile trecute au fost deținut într'un restaurant din Viena un muncitor fără mustețe și barbă și l-au petrecut la poliție. Acolo și-a arătat cartea de lucru, după care se chema Iosif Kneidlinger, de origine din Viena, născut la 1858. În urma semnelor, mai ales de pe obraz, cari nu-i dedeau de loc înfățișare bărbătescă l-au examinat, și s'a constatat, că e femeie. De douăzeci de ani a figurat ca bărbat, spre a și căuta mai ușor pâinea de toate zilele. S'a folosit spre scopul acesta de cartea de botez a fratelui său mort, cu numele Iosif. Numele ei e Maria. Judecătoria cercuală a luat-o la interogator.

Asasinatorul lui Stambulow — liber. Din Sofia sosesc știri, că Tufekchiev, omoritorul lui Stambulow, care a fost condamnat la timpul său la trei ani temniță, a fost lăsat pe picior liber din partea forurilor apelatorice, pe lângă o garanță de 25,000 franci. Nu mai e de lipsă deci, decât aceeași prevenire și din partea poliției, și asasinatorul celui mai mare bărbat bulgar în schimbul celor 25,000 franci a scăpat de orice pedepsă.

Noul guvernator al Poloniei. Cu privilegiul anului nou țarul Nicolae al Rusiei a numit de guvernor principal al Varșoviei, și de șef comandant în cercul militar al Varșoviei pe principele Alexandru Imeretinsky odraza unei familii renumite, care a domnit independent în Caucaz. Al. Imeretinsky a fost candidatul Rușilor pentru tronul Bulgariei. A luat parte la războiul din 1877, și a excelat la bătălia dela Plevna.

Pietatea studenților sârbi. Scriitorul sârb, Vuk Karadjic, unul dintre întemeietorii limbii literare sârbe, a fost înmormântat în vechiul cimiter comun din Viena, care acum se cassază. Studenții sârbi din Viena au pornit o mișcare, în scopul de a transporta moștele scriitorului Karadjic la Belgrad și a le îngropa acolo. S'au pornit colecte în scopul acesta și între studenții sârbi din Ungaria.

Un monstru. Soția unui industriaș din Arad a născut un băiat monstru. Băiatul, care a trăit cinci césuri după naștere, avea un cap imens cu păr foarte lung, pe obraz trei guri alăturate, desvoltate, și trei nasuri; de asemenea avea creșcuți lângă olaltă trei ochi și trei urechi; patru picioare și patru mâni; unghiile dela picioare îi erau crescute foarte lungi.

Omor pe stradă. Muncitorul din Miskolcz Szabó Iósef pe drum înspre casă a fost atacat de nisece ómeni beți. Bețivii au început să lovască fără cruțare în sormanul om, ér când acesta a strigat după ajutor, unul dintre ei l-a tocat cu o măciucă în cap,

cu atâta putere, încât sormanul om s'a rostogolit la pământ, și în câte va minute a espia.

Academia de științe rusească a emis pe profesorul de universitate din Petropole Syrkon, la mănăstirile din Slavonia, Banat, Transilvania și Bucovina, spre a studia documentele și manuscrisele slavice aflate acolo, ér pe profesorul Kondaros, l'a trimis în Athos spre a face studii între poporele creștine ale Orientului.

Siuciderea unui preot reformat. Într'unul din restaurantele din Miskolcz s'a împușcat țilele trecute tinerul preot calvin Putnok Pál, seniorul colegiului din Sárospatak. Pe când au intrat la el, deja era în agonie, sângărând din trei rane. Epistolă n'a lăsat după sine, dar deasupra inimii avea posa unei frumoase fete. — Dragoste și ér dragoste!!

Contele Bánffy Iános, care a pușcat pe un țeran magiar din comuna sa, de frica furiei poporului a fugit cu întreaga sa familie la Cluș. Contele a declarat, că din nebagare de sémă a pușcat asupra țeranului.

Insula lui Robinson s'a scufundat. Se confirmă în chip oficial știri, că insula Iuan Fernandez din Oceanul-Pacific, cunoscută în lumea întreagă sub numele de insula lui Robinson, în urma unei erupții vulcanice, s'a scufundat.

Mormintele lui Pericle și Sofocle. Din Atena se anunță că săpăturile începute lângă Karamikos de societatea arhiologică grecească au dat rezultate neașteptate. S'au găsit mormintele mai multor greci celebri din antichitate.

În strada Salominei s'a aflat locul unde era academia lui Plato și în apropierea acesteia un cimiter unde au fost înmormântați cei mai vestiți bărbați de stat, poeți și artiști ai Greciei.

S'au găsit deja mormintele lui Pericle și Sofocle. În celelalte se presupune că au fost înmormântați: Thrasylbul, Harmodios, Aristogiton și alții.

Atentator condamnat la moarte. Anul trecut, în 1 August s'a întâmplat în Viena, că un individ îmbrăcat în haine țărănești a intrat în atelierul lăcătarului Markus Basch, având la sine un pachet, învelit în hârtie de gazete. Țeranul a lăsat pachetul în atelier cu cuvintele: „Pentru domnul Basch”, și s'a depărtat. Unul dintre cei trei ucenici, cari erau de față a început să deslege pachetul. Deodată se auzi o detonată teribilă și cei trei ucenici căzură la pământ. Unul dintre ei a fost rupt în bucăți, ear' ceilalți doi au suferit vătămări mai mici. Atentatorul s'a găsit în persoană mecanicului Iohan Foch, care trăia în relații de dragoste cu nevasta lui Basch Foch prin un atentat îngrozitor în contra lui Basch, voia să și vedă visurile amorose realizate. Tribunalul din Viena după terminarea pertractării, ce a durat trei zile, a adus sentența, prin care Ioh. Foch a fost condamnat la moarte.

Tragedia unui filosof. Un om bătrut de sorță voi să și pună capăt vieții nenorocite, într'una din zilele trecute, la Viena. Acest om este profesorul de filosofie Kordesesch, care a voit să se otrăvască cu morfină, dar n'a reușit pentru că a fost vădit de alții și împiedecat.

Astăzi nenorocitul zace în spital; vi eța întregă i-a fost numai chin și suferință. Kordesesch a fost un profesor învâțat. În etate de 30 de ani se însură cu o fată bogată din Paris, cu care avu 5 copii. El și-a înființat o tipografie la Marburg (Stiria) și aici a editat și a radactat mai multe foi. În întreprinderea aceasta fu fără noroc. După câți-va ani se întorse iarăși sărac în orașul său natal, la Laibach. Nu mult după acesta se duse dimpreună cu familia sa în lumea nouă (America) ca să și cerce norocul.

Timp de șese ani a petrecut în Brazilia, dar n'a putut nici să și câștige avere, nici să capete vre'o existență sigură. Amărit și descuragiat se reîntorse din Brazilia și veni la Triest.

Abia ajunge pe pământul european și din nou îl persecută sorțea nemilăsoasă. Pe stradele Triestului un car încărcat cu butoie trecu

peste profesorul Kordesesch. A fost transportat la spital, unde a suferit cele mai mari chinuri timp de 3 ani și de 13 ori a fost operat. După-ce Kordesesch a scăpat din spital, soția sa a dispărut; a căutat-o pretutindenea, dar n'a găsit-o. Copiii lui au fost dați într'un institut de creștere de către niște ómeni marinimoși.

Lovitura acesta de pe urmă l'a supărat într'atât de tare în cât înnebuni. Acesta însă nu dură mult. După câte-va săptămâni a fost liberat din casa de nebuni și cu sufletul rănit de moarte plecă la Viena, ca să și caute din nou soția, pe care n'o putea uita. Dar n'o găsi și, lipsit de ori-ce material se hotărî să și curme firul vieții și încercă să se otrăvască cu morfină. A fost însă reținut. Acum se află la spital, unde medicii se silesc să-l însănătoșescă, ca să și începă din nou șirul suferințelor.

Correspondență particulară a „Telegrafului Român”.

Cohalm 30 Decembre 1896.

Onorată Redacțiune!

În numărul 145 al fôiei „Telegraful Român”, domnul Dr. Nicolau Olariu publică o correspondență, din care se vede, că tot Dsa a publicat și articolii din Nrii 121 și 122 ai „Telegrafului Român”.

Precum numerii acestia sunt plini de laude, așa apoi Nr.145 e plin de defăimări și hule mai întâiu la neînsemnata mea persoană, precum: lipsit de ori-ce spirit și serioșitate, scos din fire, neastămpărat, pățimaș etc., epitet, cari acum sum om mai mult bătrân în serviciu public bisericesc aproape de 3 decenii, dar nu mi le-a atribuit până acum nimenea. Și acesta din incidentul, că în modestia mea, am avut și eu cutezanța, a scrie un articol datat Cohalm în 30 Octobrie în Nr. 128 din „Tel. Rom.” în ceea-ce privește un conclud al sinodului ppsesc al Sighișorei, carele tinde cu ori-ce preț a descorpora comuna Criț cu filiile sale Mesindorf și Clôșterf dela proropopiatul Cohalmului și a o anexa la protopopiatul Sighișorei.

Dacă se va mai interesa cineva de această afacere prea neînsemnată, ba acum devenită ridicolă, bine voiescă a pune față în față articolii din Nrii 121, 122 și 145 cu articolul scris de mine din Nr. 125 ai „Tel. rom.” și îndată, fără multă bătaie de cap, se va convinge, că cine e pățimaș.

Că subscrisul de frică că mi se va lua vre'o comună din protopopiat „am gentileța de a gratifica pe asesorul Z. Boiu și pe dl Dr. Nicolau Olariu cu unele epitete sarcastice”, răspund: că afirmațiunea aceasta nu e întemeiată pe adevăr, deore-ce corespondența mea absolute nu se ocupă cu persoane.

Că mă tem de cuceriri, — nici de cum. Poftescă ori și cine, a cuceri, nu numai Crițul cu filiile lui, dar și toate comunele din protopopiatul Cohalmului, și a-le anexa pe toate la Sighișoră, *bene notandum*, dacă acesta o vor admite interesele de ordine mai înaltă a le bisericești noastre ortodoxe răsăritene.

Cel neîndreptățit și persecutat și pe o cale și pe alta, ceea-ce vom mai vedea — sperăză totdeauna în drept și dreptate, ceea-ce dacă nu ajunge aici, — să se mângâie cel puțin cu principiul moral care ăce: că „plăcerile vieții sunt deșerte și trecătoare, virtutea și faptele bune petrec pe om până dincolo de mormânt”.

Dar la obiect.

Dl Dr. Olariu în articolii cu Nrii 121 și 122 „Tel. Rom.” ăce *expres et ipsissima verba*: „Majoritatea sinodului protopresbiteral ai cărui oratori au fost și domni Zach. Boiu și Dr. Nic. Olariu, asessori consist. în Sibiu, cari au participat la discușiune, a decis cu unanimitate încorporarea comunelor în cestiune la protopresbiteratul Sighișorei”.

Acum în Nrul 146 din urmă, mai cedând ceva, — afirmă posterior: că în sinodul ppsesc din Sighișoră s'a accentuat expres: „Rămâne de sine înțeles în competența sinodului ppsesc al Cohalmului a se pronunța cum se va afla cu cale”.

Adevărat cum va afla cu cale; și cred că acest sinod va afla cu cale: că nu e competentă judeca un lucru deja de mult judecat — de foruri legislative superioare,

Să argumentez afirmațiunea acesta: La anii 1871, 1872 s'au început în sinódele noastre archidieceșane proiectele de arondarea protopopiatelor. În proiectele acestea vedem și pe Crițul cu filiile sale că figurăză ca arondat la protopopiatul Sighișorei și rupt dela protopopiatul Cohalmului, căci la anul 1873 (a se vedă actele sinodului din acel an) sub Nr. 36, se comunică de presidiu rugarea comunei bisericesci Criț cu filiile Clôșterf și Meșindorf, pentru de a rămâne încorporate la protopopiatul Cohalmului, ceea-ce s'a și întâmplat.

Bine, arondată comuna Criț cu filiile la Sighișoră, de unde din motivul apropierei și-au cerut descompunerea, ceea-ce i s'a admis, pôte s astăzi după 23 ani tot aceeași comună fără motive — cere dela Cohalm érași la Sighișoră unde fusese încorporată?!

Pôte, în cazul concret, sinodul protopopeseu său chiar și Ven. Consistoriu trece peste concludul Sinodului archidieceșan din anul 1873? Și ca dacă s'ar puté trece așa ușor peste concludul din cestiune, care ar fi apoi consecințele a multor concludes sinodale?

Am așteptat cu drept cuvânt, ca în sinodul ppsesc al Sighișorei, să se fi dat celor neorientați în cauza acesta îndrumarea recerută din partea celor mai bine orientați și competenți.

În fine declar, că în materia acesta cu nici un cuvânt nu voi mai molesta pe onorata redacțiune.

Nicolau D. Mircea,
protopopul Cohalmului.

Tipicale.

Pentru a responde la unele întrebări, ce ni s'au făcut cu privire la ritualele serbătorii Botezului Domnului, comunicăm aici cu autorizare dela locul competent, următoarele îndrumări tipicale:

1. Ziua ajunului de Botez (5 Ianuarie) este totdeauna și de post, cu o singură deosebire, anume:

a) dacă ajunul cade pe o zi de Sâmbătă ori Duminecă, postul este cel de rând, cu o mâncare frugală după Liturgia servită la timpul ordinariu, urmând celelalte după Vecernia, care se face separat la timpul seu;

b) dacă însă ajunul cade pe ori-carea din celelalte zile ale săptămânii, postul este cel strîns, cu mâncare numai odată după terminarea Liturgiei împreunate cu Vecernia, în timpul de seară.

2. Când ajunul Botezului este în zi de Sâmbătă ori Duminecă (mai de aproape la 1902 și 1903), în ajun se face Liturgia lui Ioan Crisostom la timpul ordinariu, fără Ceasuri; ér în însăși ziua Botezului Liturgia marelui Vasile, fără Vecernie, cu Antifónele, Tropariul, Condacul și Irmosul Botezului.

3. Ceasurile ajunului, când acesta cade pe zi de Sâmbătă ori Duminecă, se ceteșc în Vinerea premergătoare la timpul lor, și în această zi de Vineri nu se serveșc Liturgie, ér postul rămâne deslegat ca și în celelalte Mercuri și Vineri dela Crăciun până în ajunul Botezului.

4. Sântirea apei în ajunul Botezului se face de rând după terminarea Vecerniei, fie acesta separată seu ba de Liturgie; praxa permite însă după diferitele împrejurări locale, ca Sântirea apei să se facă și mai timpuriu, ca să rămână timp pentru cercetarea caselor poporului credincios cu crucea și cu apă sântită.

5. În ziua Botezului Domnului (6 Ianuarie) este totală deslegare de post, fie aceea ori-ce zi de săptămână.

Cu acestea rectificăm totdeauna greșela, care în unele privințe s'a strecurat în datele chronologice ale calendarului nostru archidieceșan din anul curent, identificându-se timpul Ceasurilor ajunului de Botez cu timpul de post al ajunului.

Loterie.

Mercuri, în 20 Ianuarie n. 1897.

Sibiu: 8 71 55 16 6

Nr. 637/896

[188] 3-3

Nr. 231/1896. Of. ppresb.

[189] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Loman, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh dau suma anuală de 606 fl. 50 cr. despre cari informațiuni mai de aproape se pot trage dela oficiul protopresbiteral și comitetul parohial.

Concurenții au a-și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 30 Novembre 1896.

In conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean,
adm. prot.

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroh din parohia de clasa a III-a Curtuiș prin acesta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român”.

Dotățiunea împreună cu acest post sunt venitele fixe din parohia, cari toate dau suma anuală de 252 fl. 10 cr. și despre cari se pot lua informațiuni mai detaiate dela subsemnatul oficiu protopresbiteral, precum și dela comitetul parohial.

Concurenții au a-și așterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare, la subscrisul în termenul deschis.

Deeș, 19 Novembre 1896.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Deeș în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Teodor Herman,
protopresbiter.

UZ. 20—1897.

Edict de licitațiune.

În 12/24 Februarin, 1897 se va ține la oficiul central al Universității săsesci în Sibiu, piața mare Nr. 15 dela 9 până la 12 ore a. m., și la cas de lipsă și dela 3 până la 6 ore după amăzi, o licitațiune publică pentru esarëndarea de pășunat a următorilor munți pe 3 ani — 1897 până inclusiv 1899 — eventual numai pe anul 1897 și anume:

Nr. curent	Situatiu- nea muntelui	N u m i r e a	Arealul catastral				Prețul de exclamare		Însemnare
			întreg		de pășunit		fl.	cr.	
			Jugere	stânjini pătrați	Jugere	stânjini pătrați			
1	Talmaciu	Cornu pleschi . .	1200	1030	360	—	130	—	
2		Negovanul mare .	4416	—	1327	—	487	—	
3		Negovanul mic . .					459	—	
4		Conța mare . . .	2673	850	2245	—	330	—	
5		Conța mică . . .					500	—	
6	Veștem	Stricatu	2279	200	175	—	500	—	
7		Oltegu	1016	700	254	1200	600	—	
8		Furnica	1025	400	132	900	350	—	
9	Orlat	Balu	929	1300	743	1400	570	—	
10		Seracinu mare . .	1256	1100	187	1400	500	—	
11		Seracinu de mijloc	1416	900	405	500	700	—	
12		Seracinu de lăture	1142	1500	361	300	430	—	
13		Balintu mare . .	1101	900	401	400	300	—	
14	Sinnia	Balintu mic . . .	650	1000	394	1500	250	—	
15		Cotrana	651	—	274	1000	200	—	
16		Grôpa de sus . .	802	1200	772	1200	200	—	
17		Grôpa de jos . .	355	—	175	1300	250	—	
18		Stéza de sus . .	770	1400	45	800	200	—	
19	Sinnia	Stéza de jos . .	979	500	256	700	200	—	
20		Haneșu de sus . .	1446	700	240	800	350	—	
21		Haneșu de jos . .	1190	100	324	1400	300	—	
22		Gôza de sus . . .	1828	200	593	1300	500	—	
23		Gôza de jos . . .	1919	1400	329	200	402	—	

fie-cine care voescă a lua arêndă trebuie să depună la mâna comisiunei de licitare înainte de licitațiune 10% din prețul de exclamare ca vadiu în bani gata, care după licitațiune se va restitui aceluia ce nu a obținut arênda, 6% celor ce au obținut li se va socoti în prețul arênde, dacă au depus cautiunea de arêndă conform contractului.

Condițiunile mai de aproape ale arênde se pot vedé și înainte de ziua licitațiunei la oficiul central al universității săsesci în orele de cancelariă.

Sibiu, 7 Ianuaru, 1897.

[191] 3-3

Dela oficiul central al universității săsesci.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

in Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția pe mai mulți ani, provădute cu adiuțări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceca-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiunarea clopotelor vechi cu adiuțare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[11] 47-48

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1896.

Budapesta — Predeal										
Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat			Tr. de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat
10. —	8.05	—	8.05	2. —	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.40	7. —	1.50
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	3.37	11.44
1.38	5.48	—	11.33	12.47	P. Ladány	↑	12.0	3.56	1.19	10.03
3.42	7.08	—	1.43	2.11	sos. } Oradea-mare	pl. } sos.	—	2.37	11.04	8.43
3.58	7.15	—	2.06	2.18	pl. } sos.	—	—	2.30	10.44	8.38
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	↑	—	2.01	10.07	8.11
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	↑	—	1.34	9.30	7.46
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	↑	Tren micst	—	9.10	—
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.48	12.52	8.32	7.08
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.59	12.20	7.54	6.39
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghîrbău	↑	3.18	—	6.54	—
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	sos. } Cluș.	pl. } sos.	2.23	11.01	6.13	5.23
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. } sos.	—	—	10.45	5.24	4.35
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Apahida	↑	—	—	5.2	4.14
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Ghîriș	↑	—	9.24	3.47	3.01
10.42	12.57	—	11.25	7.50	Cucerdea	↑	—	8.54	3.06	2.25
11.01	1.09	—	11.49	—	Uioara	↑	—	—	2.49	2.08
11.09	1.16	—	11.59	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.41	2. —
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Aid	↑	—	8.23	2.17	1.38
11.48	1.54	—	12.55	8.33	sos. } Teiuș.	pl. } sos.	—	8.06	1.55	1.17
12.05	—	—	1.30	8.38	pl. } sos.	—	—	7.59	1.29	—
12.33	—	—	2.08	—	Crăciunel	↑	—	—	12.55	—
12.47	—	—	2.27	9.09	Blaș	↑	—	7.30	12.40	—
1.18	—	—	3.11	9.29	Micăsasa	↑	—	7.09	12.01	—
1.34	—	—	3.31	9.42	sos. } Copșa-mică	pl. } sos.	—	6.56	11.41	—
2.13	—	—	3.46	9.44	pl. } sos.	—	—	6.54	11.14	—
2.32	—	—	4.08	9.59	Mediaș	↑	—	6.41	10.55	—
3.04	—	—	4.45	10.22	Elisabetopole	↑	—	6.20	10.21	—
3.40	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	↑	—	5.3	9.32	—
4.03	—	—	6.12	11.12	Hașfalău	↑	—	5.33	9.13	—
5.34	—	—	7.59	12.26	Homorod	↑	—	4.27	7.45	—
6.12	—	—	8.37	12.58	Agostonfalva	↑	—	3.53	7.02	—
6.41	—	—	9.07	1.15	Apața	↑	—	3.37	6.36	—
7.16	—	—	9.40	1.34	Feldioara	↑	—	3.16	5.58	—
8. —	—	—	10.25	2.09	sos. } Brașov	pl. } sos.	—	2.45	5.08	—
—	11. —	—	—	2.19	pl. } sos.	—	7.01	2.18	—	—
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	↑	6.39	1.42	—	—
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	↑	5.11	1.12	—	—
—	8.30	—	—	9.30	sos. } București	pl. } sos.	—	3.58	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș										
	Tren de per-sonă	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă			Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat
—	—	10. —	8.05	—	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	—	—
—	—	8.05	1.55	10. —	Budapesta	↑	7.20	1.10	6.10	—
—	—	10.56	3.49	1. —	Szolnok	↑	4.14	11.19	2.49	—
—	—	3.55	6.52	6.05	sos. } Arad	pl. } sos.	11.20	8.18	9.35	—
—	2.30	4.30	7.02	6.30	pl. } sos.	10.50	8.08	8.55	6.54	—
—	2.44	4.42	—	6.41	Glogovaț	↑	10.38	—	8.43	6.41
—	3.14	5.04	—	7.01	Györök	↑	10.14	—	8.18	6.12
—	3.31	5.15	—	7.12	Pauliș	↑	10. —	—	8.05	5.56
—	3.58	5.33	7.46	7.28	Radna-Lipova	↑	9.46	7.29	7.52	5.40
—	4.30	5.57	—	7.51	Conop	↑	9.15	—	7.22	5.02
—	4.50	6.13	—	8.07	Bérsava	↑	8.57	—	7.05	4.44
—	5.40	6.58	8.48	8.47	Soborșin	↑	8.15	6.34	6.25	3.35
—	—	7.27	9.07	9.16	Zam	↑	7.41	6.08	5.50	—
—	—	7.53	—	9.42	Gurasada	↑	7.16	—	5.23	—
—	—	8.08	9.31	9.58	Ilia	↑	7.06	5.45	5.13	—
—	—	8.26	—	10.16	Branicea	↑	6.43	—	4.49	—
—	—	8.52	9.57	10.42	Deva	↑	6.20	5.19	4.25	10.52
—	—	9.06	10.18	11.11	Simeria (Piski)	↑	6.05	5.07	4.10	10.35
—	—	9.52	10.37	11.36	Orăștia	↑	5.19	4.39	3.31	9.51
—	—	10.16	—	11.57	Șibot	↑	4.55	—	3.10	9.27
—	—	10.40	—	12.19	Vințul de jos	↑	4.34	—	2.49	9.03
—	—	11.01	11.18	12.32	Alba-Iulia	↑	4.17	3.57	2.28	8.47
—	—	11.30	11.40	1.05	sos. } Teiuș	pl. } sos.	3.43	3.33	2. —	8.11

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient.	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Orient.	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Orient.	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat
8.36	11. —	9.05	9.35	4. —	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20	6.45
Vineri	—	—	—	—	sos.	—	—	—	—	6.35
1.30	8.30	2.3	7. —	10.40	pl. Budapesta	sos.	6.45	10.2	2.10	1.25
6.39	5.31	8.02	5.49	8.14	sos. } Timișoara	pl. } sos.	9.25	—	9.01	7.50
6.47	—	8.10	7.15	3.10	pl. } sos.	8.09	7.14	8.55	7.42	4.10
—	—	10.29	10.32	—	Caransebeș	↑	5.15	4.15	—	5.37
11.05	—	12.30	1.09	6.58	Băile Herculane	↑	2.37	—	4.40	3.27
11.45	—	1.20	2.39	7.35	Verciorova	↑	12.50	—	3.40	2.18
10.55	—	11.40	6.25	—	București	↑	11.25	—	7. —	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
	Tren de per-sonă	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă			Tren de per-sonă	Tren de accele-rat	Tren de per-sonă	Tren de accele-rat
—	2.30	8.10	3.11	10.59	Cucerdea	↑	7.45	2.36	8.31	12.42
—	3.19	8.51	3.52	11.40	Ladoș	↑	7.07	1.58	7.43	11.54
—	5.12	10.27	5.26	1.14	Oșorheiu	↑	5.34	12.25	5.50	9.54
—	5.40	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	—	9.20	5.04	9.35
—	7.14	12.16	7.14	—		↑	—	7.54	3.30	8.05